

voldelige partner kan sættes ud af hjemmet, og får set på, om det er et problem, som mange af os påpegede, dengang den blev indført, at der ikke er nogen behandling til den voldelige partner, og at der ikke umiddelbart er nogen hjælp til kvinder og børn, der bliver i hjemmet. Kan det være en medvirkende årsag til, at der er en del kvinder, som måske slet ikke ønsker at anmelde volden, fordi de ikke tror på, at det hjælper, og at de har set, at der ikke er nogen virkning af det?

Derfor skal vi se på, hvad der kan gøres i stedet, og vi mener altså, at det her forslag kan være med til at løse problemet. For vi er fuldstændig enige i de bemærkninger, som flere har været inde på, om, at det her er noget, der virkelig skal sættes ind over for.

Så havde både justitsministeren og regeringspartierne jo det argument, at det ikke var lige nu, vi skulle se på det her, for der var sat nogle ting i gang, og der var nogle, der var i gang med at se på noget. Det sjove er jo, at Enhedslisten fremsatte et lignende forslag i 2002, og dengang sagde justitsministeren også, at det da lød vældig positivt, men dengang havde justitsministeren en arbejdsgruppe i gang, som vi så lige skulle vente på, før vi kunne se, om det her var en mulighed.

Nu har man så igen lige sat noget i gang, og så er spørgsmålet: Hvornår er det overhovedet, at vi skal ind og realitetsdiskutere det her med regeringen og ikke bare vente på forskellige arbejdsgrupper og undersøgelser osv.?

Jeg synes, det kunne være rart, at man i stedet gik ind i en realitetsdrøftelse af, om ikke det er en god idé at få et forsøg og få prøvet af, om det kunne hjælpe til at nedbringe den vold, som vi forhåbentlig alle sammen er enige om at vi skal have nedbragt.

Det er rigtig vigtigt, at vi gør op med den stadig meget udbredte vold, der er, fordi det har så store konsekvenser for dem, der bliver udsat for volden og især for de børn, der bliver udsat for den. Tak.

Kl. 18:15

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 86:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod (visse) antibiotikaresistente gmo'er.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 03.04.2008).

Kl. 18:15

Forhandling

Første næstformand (Svend Auken):

Forhandlingen er åbnet. Fødevarerministeren.

Kl. 18:15

Fødevarerministeren (Eva Kjer Hansen):

Der er stillet tre forslag fra Enhedslisten om, hvordan Danmark skal forholde sig i sager om godkendelse af gmo'er med indsatte antibiotikaresistensgener. Jeg vil indledningsvis fremhæve, at det er EFSA, der ifølge forordningen om gmo'er i fødevarer og foder har kompetencen til at udføre risikovurderinger vedrørende godkendelse af gmo'er til fødevarer og foderbrug i EU. I visse tilfælde bistår EFSA i den miljømæssige risikovurdering af medlemslandenes eksperter. EMEA og WHO udtaler sig om spørgsmål vedrørende lægemidler og sundhed, herunder om brugen af antibiotika i medicinsk sammenhæng, men udfører ikke risikovurderinger af genmodificerede planter til fødevarer eller foderbrug.

I forhold til vurderingen af resistensgener i genmodificerede planter har EMEA dog været hørt vedrørende spørgsmålet om terapeutisk relevans af specifikke antibiotika. EMEA har i forhold til de hidtidige sager udelukkende udtalt sig om, hvorvidt et givet antibiotikum har mere eller mindre terapeutisk relevans i forhold til behandlingen af sygdomme hos mennesker og dyr, hvilket jo så kun er et enkelt aspekt i forhold til EFSA's risikovurdering.

Det samme gælder for WHO, som udelukkende taler om terapeutisk relevans af antibiotika og ikke udtaler sig om risikoen for genoverførsel fra planter til mikroorganismer.

EFSA-panelet vurderer de enkelte godkendelser fra sag til sag med udgangspunkt i en række kriterier, som EFSA har opstillet i 2004. EFSA har ved udarbejdelsen af sine vurderinger af re-

sistensgener i planter taget hensyn til de udtalelser, der forelå fra EMEA og WHO. Det kan medgives, at EFSA ikke synes at være helt konsekvent med hensyn til, hvordan spørgsmålet om et antibiotikums terapeutiske relevans indgår i den samlede risikovurdering af et givet resistensgen. Miljøministeren og jeg har derfor i fællesskab rettet henvendelse til EU-kommissærerne for henholdsvis sundhed og miljø for at få afklaret dette spørgsmål.

Hverken EMEA eller WHO har på noget tidspunkt erklæret sig uenig i EFSA's vurdering af, hvorvidt et givet resistensgen anvendt i planter vil føre til en øget resistensdannelse hos mikroorganismer. Og jeg har forstået, at dette blev bekræftet af EMEA's repræsentant ved Fødevarerudvalgets høring forleden om gmo'er med antibiotikaresistente genmarkører, som foregik i Landstingssalen.

Da EFSA og EMEA og WHO har forskellige kompetencer og udtaler sig inden for hvert deres område, ser jeg ikke nogen risiko for uenighed mellem EFSA, EMEA og WHO, når det drejer sig om at vurdere potentielle risici ved anvendelse af gmo'er med antibiotikaresistensgener til fødevarer eller foderbrug.

Jeg mener derfor ikke, at det er relevant at indføre kriterier om, at der skal være enighed blandt EFSA, EMEA og WHO og vil derfor afvise de to første dele af forslaget.

I den sidste del af forslaget opfordres Folketinget til at indføre et nationalt forbud mod majs af typen MON 863 med indsat antibiotikaresistensgen nptII. Og der kan jeg indledningsvis bekræfte, at dette er godkendt til anvendelse i fødevarer og foder i EU og derfor også må anvendes i Danmark.

Men på et samråd tilbage i september 2007 gjorde miljøministeren opmærksom på, at man ikke ville kunne lave et forbud i henhold til EU-retten, idet der ikke ifølge de danske eksperter eller EFSA foreligger en risiko for miljøet eller for menneskers eller dyrs sundhed, som vil kunne begrunde, at beskyttelsesklausulen i udsætningsdirektivet tages i anvendelse. Så med hensyn til et nationalt forbud mod markedsføring af MON 863 som foder eller fødevarer er der i artikel 34 i forordningen om gmo'er i fødevarer og foder mulighed for at suspendere eller ændre en tilladelse, hvis der formodes at være en alvorlig risiko for menneskers eller dyrs sundhed eller for miljøet. Men da det som nævnt ikke vurderes at være tilfældet, er der ingen begrundelse for at bruge denne mulighed.

Endelig vil jeg sige, at ifølge EFSA og danske eksperter er der ikke nogen risiko for menneskers eller dyrs sundhed eller for miljøet med det anvendte gen, og baggrunden for eksperternes udtalelse er, at genet i forvejen er vidt udbredt som mikroorganismer i naturen og i menneskers tarmkanal, og at en eventuel overførelse af genet fra planterne til mikroorganismer i miljøet derfor ikke vil betyde en forøget resistens. Samtidig anføres også, at en sådan genoverførelse er højst usandsynlig.

Så med disse begrundelser afviser regeringen forslaget.

Kl. 18:20

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 18:21

Per Clausen (EL):

Der var mindst én unøjagtighed i fødevarerministerens fremlæggelse. EMEA har aldrig udtalt sig om muligheden for, at resistens spredte sig. De har udtalt sig om, hvorvidt det antibiotikum, man snakker om, var vigtigt eller ej. Og EMEA var ikke repræsenteret på den høring, vi havde i går, der var en person til stede, som har tilknytning til EMEA. Det var interessant, at hvis man beskæftigede sig med dyremedicin, var man ikke så bekymret, som hvis man beskæftigede sig med medicin til mennesker.

Men det, der er kernen i det her, og som ministeren bliver ved med at snakke uden om, er, at EFSA har fået godkendt nogle kriterier for at rangordne de her markører af EU-Kommissionen. Og det fremgår meget klart, at betingelsen for, at man kan godkende dem, er, at de kun må overføre resistens til antibiotika, som har ingen eller kun ringe terapeutisk værdi i human medicin. Når den europæiske medicinalstyrelse, EMEA, siger, at det ikke forholder sig sådan, kan man faktisk med udgangspunkt i de regler, der indtil nu har eksisteret i EU, og som EU-Kommissionen har tilsluttet sig, ikke godkende de produkter, som ministeren gerne vil have godkendt.

Kl. 18:22

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det ministeren.

Kl. 18:22

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Vi har jo haft mange omgange om emnet, og de samme spørgsmål bliver stillet, og de samme svar bliver givet. Jeg er ikke enig i hr. Per Clausens udlægning af sagen. Som jeg netop har understreget, udtaler de forskellige organisationer

sig om forskellige ting, og den udtalelse, som EMEA er kommet med, er indgået i EFSA's vurdering.

Kl. 18:22

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 18:22

Per Clausen (EL):

I et notat fra Miljøministeriet står der, at det, det handler om her, er, at man kun kan blive godkendt, hvis den antibiotikaresistente markør, der er tale om, overfører resistens til antibiotika, som har ingen eller kun ringe terapeutisk værdi i human medicin.

Den europæiske medicinalstyrelse er uenig i det. Den siger, at resistensmodificeret antibiotika faktisk spiller en vigtig rolle, og så kan det ikke nytte noget, at fødevareministeren bliver ved med at komme løbende med den europæiske fødevarestyrelse og siger, at det ved den nok bedre. Sagen er, at den europæiske fødevarestyrelse hele tiden forsøger at lave om på grundlaget for sine beslutninger, men miljøministeren har været så venlig at skrive til os, og af notatet fremgår det også, at det er et notat, som EU-Kommissionen har godkendt. Så faktisk går Enhedslistens forslag denne gang bare ud på, at vi skal rette os efter det, som EU-Kommissionen har vedtaget.

Kl. 18:23

Første næstformand (Svend Auken):

Ministeren.

Kl. 18:23

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Jamen jeg er stadig uenig i hr. Per Clausens udlægning af teksten, for jeg mener, der sker en sammenblanding, og det kan vi jo også se i beslutningsforslaget, med ønsket om, at hvis der er uenighed mellem de forskellige organisationer, skal sagen afvises. Der er tale om forskellige kompetencer, og det vil sige, at det er forskellige ting, der bliver udtalt, men de indgår jo i en samlet vurdering.

Jeg forstår simpelt hen ikke hr. Per Clausens voldsomme kritik af EFSA, der jo er sammensat af de ypperste eksperter, vi har på området i Europa, og som jeg synes der er god grund til at spørge til råds i forhold til den faglige vurdering af, om der er nogen risici forbundet med disse områder.

Kl. 18:24

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Bjarne Laustsen (S):

Ja tak, og tak for indlægget.

Det, jeg synes jeg mangler, er at få helt klart at vide, hvor ministeren stiller sig. Er hun på industriens side, eller er hun på forbrugernes side, eller er det forsigtighedsprincippet, der er tale om her? Det, det må gå ud på, er jo, at så lang tid der er nogle advarselslamper, der blinker, uanset om det er EMEA eller WHO, der siger noget om det her, tror jeg ikke, der er nogen i Danmark, hverken industrien eller landbruget eller andre, der er interesserede i at få nogle produkter, der bærer risici i sig, ind i landet, og derfor er det vel vigtigt, at vi får gjort nogle tiltag, der gør, at vi både som landmænd, forbrugere, industri og fødevareerhverv i det hele taget sørger for, at vi kun har at gøre med produkter, som man kan sige der ikke er nogen risiko forbundet med.

Kl. 18:24

Første næstformand (Svend Auken):

Ministeren.

Kl. 18:25

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg er fuldstændig enig i, at vi skal sørge for at anvende et forsigtighedsprincip. Det gør vi også allerede i dag, og jeg er ikke enig med hr. Bjarne Laustsen i, at der er en modsætning i forhold til interesserne. Jeg tror, at såvel forbrugerne som industrien vil have sikkerhed for, at der ikke er nogen risici forbundet med anvendelsen af det, vi taler om her, når det handler om naturen, og når det handler om menneskers sundhed.

Derfor er det helt afgørende for mig, at vi netop har en tilgang i form af et forsigtighedsprincip; at vi spørger eksperterne om deres vurdering af, om der er nogen risici forbundet med det her, og bruger det som baggrund for vores stillingtagen til, hvad vi vil acceptere. Derfor synes jeg også, det har været rigtig nyttigt med de diskussioner, vi har haft, og også med den høring, der har fundet sted i Fødevareudvalgets regi, hvor det jo også tydeligt fremgik, at eksperterne synes, det er en god kontrol, der finder sted.

Kl. 18:25

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 18:25

Bjarne Laustsen (S):

Min pointe var jo netop også, at jeg ikke tror, der er nogen i Danmark, der er interesserede i at få noget ind, hvis der ikke er en ordentlig godkendelse af det, og hvis der er nogle risici ved det.

Det er forsigtighedsprincippet, der skal gælde, og det er også det, vi har forsøgt at arbejde for.

Derfor tror jeg også, det er vigtigt, at vi signalerer til industrien, at man må se at finde på noget andet end antibiotika, når man vil have de genmarkører til at teste, om det, man har lavet, er noget, der virker. Det er utrolig vigtigt, at vi sender det signal, at her kan man godt finde på noget andet, for vi vil kun have varer, der har en ordentlig kvalitet og ikke giver resistens, hverken når vi bruger dem i produktionen eller til behandling af mennesker, ind i landet.

Kl. 18:26

Første næstformand (Svend Auken):
Ministeren.

Kl. 18:26

Fødevarerministeren (Eva Kjer Hansen):

Også det sidste er jeg helt enig i, og jeg synes, det er rigtig positivt, at der bliver arbejdet med at finde nye teknikker, så man helt kan undgå nptII-genet i nye produkter. Jeg synes, det er helt afgørende, at man netop udvikler på det område og ser, hvilke muligheder der er for at undgå, at det overhovedet tages i anvendelse.

Jeg forstår også, at det blev sagt under høringsforledden, at i forhold til de ansøgninger, der ligger i pipelinen, altså dem, der venter på svar, er der ikke nogen med nptII-genet, og det er jo en positiv melding.

Kl. 18:27

Første næstformand (Svend Auken):

Så siger vi tak til ministeren.

Derefter går over til ordførerrækken, og den første ordfører er hr. Henrik Høegh.

Kl. 18:27

(Ordfører)

Henrik Høegh (V):

Venstre kan ikke støtte det her beslutningsforslag fra Enhedslisten.

Vi finder ikke, at der er saglige grunde til, at EU's fødevarermyndighed, EFSA, ikke fortsat har mandat til en godkendelsesprocedure, der sikrer en sag for sag-godkendelse af gmo-produkter. Vi finder ikke, at der er grund til, at EFSA's godkendelsesprocedure ikke fortsat tager udgangspunkt i de kriterier, der er lagt.

Naturligvis skal EFSA lytte til andre aktører med viden og ekspertise på området, herunder også EMEA og WHO, og naturligvis skal EFSA vurdere nye produkter og om nødvendigt revidere sine kriterier, hvis der kommer ny viden frem, der kan ændre på risikovurderingen for brugen af gmo-produkter.

I Venstre har vi tillid til, at EFSA er fuldt kompetent til at foretage sådanne vurderinger og til at indarbejde ny viden i sin godkendelsesprocedure. Vi mener derfor fortsat, at EFSA kan foretage en kvalificeret godkendelse af gmo'er til fødevarer og foderforbrug, og derfor må vi afvise dette forslag fra Enhedslisten.

Forslagsstillerne foreslår også, at Danmark med henvisning til forsigtighedsprincippet skal afvise markedsføring af gmo'er i de tilfælde, hvor EFSA, EMEA og WHO ikke er enige om, hvorvidt en eventuel antibiotikaresistent markør lever op til alle EFTA's krav.

Også her er Venstre uenig med forslagsstillerne. Høringen i går viste, at der ikke er uenighed mellem EFSA og EMEA om vurderingerne, men at man selvfølgelig vurderer hvert sit område under en godkendelse.

Anvendelsen af forsigtighedsprincippet kræver, at der foreligger en videnskabeligt begrundet risiko for miljøet eller for menneskers eller dyrs sundhed. Det forhold, at EMEA eller WHO kommenterer på et enkelt aspekt i EFSA's risikovurdering, betyder ikke nødvendigvis, at der foreligger en sundheds- eller miljømæssig risiko. Dette bør fortsat vurderes konkret fra sag til sag. Såfremt der ifølge EFSA's eksperter eller danske eksperter er en risiko for menneskers eller dyrs sundhed, vil Danmark selvfølgelig ikke kunne tilslutte sig en godkendelse. I Venstre mener vi derfor ikke, at der er behov for en særlig folketingsbeslutning vedrørende Danmarks håndtering af specielle gmo-sager.

Det tredje element i forslaget fra Enhedslisten må vi også afvise. Vi mener ikke, at der er behov for et dansk forbud mod markedsføring af MON 863-majs. Ifølge de danske eksperter eller EFSA eksisterer der ikke en risiko for miljøet eller for mennesker eller dyr, som vil kunne begrunde, at beskyttelsesklausulen i udsætningsdirektivet tages i anvendelse. Derfor kan Venstre heller ikke støtte dette punkt.

På den baggrund kan Venstres således hverken støtte beslutningsforslagets enkeltdele eller forslaget i sin helhed.

Generelt mener Venstre, at forslag, der har til hensigt at begrænse brugen af gmo'er, skal overvejes meget nøje. Det gælder ikke mindst i forhold til den globale fødevarerkrise. Det ville være oplagt for en række udviklingslande at tage f.eks. gmo-tørkeresistente sorter i brug, og ville en sådan beslutning her så betyde, at vi ikke ville kunne have samhandel med fødevarer eller

købe fødevarer hos dem? Det mener vi ikke er rimeligt.

Vi mener også, at der er gode muligheder for at kunne lave nogle miljøfordele ved at anvende gmo'er ved nogle af de herbicidresistente gmo-sorter.

Når det er sagt, mener vi imidlertid også i Venstre, at vi bør sende et klart signal til producenterne af gmo-sorter. Vi bør opfordre disse firmaer til i højere grad at anvende eksisterende og udvikle nye ikkeantibiotikaresistente markørgener i stedet for dem, vi kender i dag. Det bør de gøre, selv om der ikke er videnskabeligt belæg for, at antibiotikaresistente markørgener skulle kunne udgøre en risiko for mennesker. Det kunne være med til at skabe en mindre frygt og en større tryghed hos forbrugerne. Så det signal vil vi gerne være med til at sende her fra Folketinget. Tak.

Kl. 18:31

Første næstformand (Svend Auken):

Der er flere, der har bedt om korte bemærkninger, så vi beder ordføreren om at blive stående. Hr. Per Clausen, kort bemærkning.

Kl. 18:32

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo, det er flot, at Venstre, 4 år efter at de her antibiotikaresistente markører skulle have været udfaset, vil sende et stærkt signal. Det er flot. EFSA siger, at de går ind for forsigtighedsprincippet, og af den grund skriver EFSA ifølge det notat, jeg har fået fra Miljøministeriet, at man kun kan godkende de her markører, hvis de overfører resistens mod antibiotika, som har ingen eller ringe terapeutiske værdi i human medicin. Det er en af EFSA's grundlæggende betingelser for at godkende ifølge deres egen beskrivelse af, hvordan forsigtighedsprincippet skal administreres. Hvad svarer miljøministeren, da jeg så stiller et spørgsmål til miljøministeren om, hvordan EMEA's holdning til det er? Af dette svar fra miljøministeren fremgår det soleklart, at EMEA er fuldstændig uenig. Og så er det bare, jeg stiller mig selv det spørgsmål, at når man ved det i Miljøministeriet, hvad forhindrer så den viden i at komme til Venstres ordførers kendskab eller Fødevarerministeriets?

Kl. 18:33

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren.

Kl. 18:33

Henrik Høegh (V):

Som vi fik at vide i går under høringen, er der ikke uenighed om risikoen ved at anvende den

her gmo. Der har været nogle forskellige vurderinger af den terapeutiske relevans, og det er det, der er blevet taget til efterretning for den vurdering, der er blevet lavet. Der var fire eksperter i går. De tre af dem så overhovedet ikke problemer i det her. Der var en, der var bekymret. Den pågældende sagde, at vi bør holde øje med det her. Det er baggrunden for, at vi mener, at vi godt kan anbefale det her.

Kl. 18:33

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Per Clausen, en kort bemærkning.

Kl. 18:33

Per Clausen (EL):

Jeg forstår, at hr. Henrik Høegh nok anerkender, at det, jeg har citeret, er rigtigt, men så siger han, at EMEA ikke er uenig. Altså, det fremgår jo også klart af de svar, jeg har fået, at EMEA aldrig har udtalt sig om risikoen. Hvorfor har EMEA aldrig udtalt sig om risikoen? Det er, fordi de aldrig er blevet spurgt om den, fordi det er ligegyldigt, hvad de mener om risikoen. De skal udtale sig om, hvorvidt det passer, at det antibiotika ikke har nogen betydning, som man hævder. Og til det siger de, at det ikke passer. Det betyder jo så, at den grundlæggende præmis, som EFSA har lagt til grund, som Kommissionen har godkendt, som den tidligere miljøminister har forsøgt at få de øvrige partier i Folketinget til at acceptere som en udtynding af Danmarks tidligere politik på dette område, løber man bare fra i det øjeblik, EMEA siger: Jamen jeres vurdering af den her antibiotikaresistens er ikke rigtig.

Kl. 18:34

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren.

Kl. 18:34

Henrik Høegh (V):

Jeg kan godt gentage det én gang mere. De her fire beslutningsforslag, hr. Per Clausen har fremsat, hænger jo lidt sammen. Den vurdering fra EMEA angående anvendelsen af de pågældende antibiotika har EFSA taget med ind i deres vurdering. De har vurderet, at der ikke er en risiko. Begrundelserne for den her vurdering ligger jo også i de papirer, som hr. Per Clausen har, nemlig at de resistente bakterier findes overalt i dag.

Kl. 18:35

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi videre. Det er hr. Jørn Dohrmann, kort bemærkning.

Kl. 18:35

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil gerne spørge ordføreren, hvad risikoen er ved at sige ja til det her forslag, hvis man gerne vil dæmme op. Altså, hvis der ikke er nogen uenighed, kan det vel ikke skade, at man siger ja til det, hvis den situation skulle opstå, men det, vi andre jo vil påstå, er, at der er den her uenighed.

Jeg vil også gerne have at vide af hr. Henrik Høegh, hvad en alvorlig risiko er. Ministeren henviser til en alvorlig risiko, og så vil jeg godt have at vide af Venstres ordfører, hvad Venstre betegner som en alvorlig risiko i den her situation, hvor man bare kører derudad uden at ville tage hensyn til forbrugerne på nogen måde, idet nogle af de her eksperter sagde, at det ikke kunne udelukkes, at de her antibiotikaresistente markører kunne overføres.

Kl. 18:36

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:36

Henrik Høegh (V):

Det ville være helt uforsvarligt, hvis jeg begyndte at komme med nogle af de vurderinger, som hr. Jørn Dohrmann efterspørger i øjeblikket. Jeg er tryk ved, at vi lader de forskellige eksperter, der er udnævnt til at sidde i EFSA, og som har en uddannelse, så de kan vurdere de her ting, lave de her vurderinger og foretage en beslutning på baggrund af den viden, de har.

Kl. 18:36

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Jørn Dohrmann, kort bemærkning.

Kl. 18:36

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen jeg kan jo forstå, at man ikke ønsker at svare fra Venstres side. Det er i hvert fald sådan, jeg udlægger det. For eksperterne, som var til høringen, sagde, at de ikke kunne udelukke, at de her antibiotikaresistente gmo'er kunne overføres, og det er jo en alvorlig trussel, som vi ser det. Jeg vil bare spørge, om det er korrekt opfattet, at Venstre er totalt ligeglad med, at der er nogle eksperter, der siger, at der er en risiko på det her område, og at man ikke engang vil forholde sig til, hvad en alvorlig risiko er, som ministeren hentyder til, og som Venstre jo også bakker op om og siger, at det er den linje, de vil føre. Jeg vil bare godt have et klart svar på, hvad borgerne kan forvente man takserer som en alvorlig risiko – eller forholder man sig bare slet ikke til det i dag?

Kl. 18:37

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:37

Henrik Høegh (V):

Hr. Jørn Dohrmann hørte i høringen i går, at man forklarede, at der ikke er nogen i den her verden, der kan sige, at der er hundrede procents sikkerhed, men at man siger, at det er det her, man er allermest sikker på. Det er det her, man har gennemvurderet og kender ud og ind, og i forhold til hvad risikoen er, i forhold til hvad vi i øvrigt har derude i naturen af bakterier, fritsvævende, både i jorden og andre steder, så kan de ikke se nogen risiko. Det er rigtigt, at en ud af fire kunne se en risiko, og han anmodede om, om der var mulighed for at holde øje med eventuelle konsekvenser. Det bliver der gjort meget ud af i dag på mange andre faconer. Hvis der kan gøres noget her, jamen så kan det være noget af det, som man kunne overveje.

Kl. 18:38

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 18:38

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil godt spørge Venstres ordfører, hr. Henrik Høegh, om jeg skal forstå det sådan, at man fra Venstres side er parate til at importere majs, hvori man har brugt de her antibiotikamarkører, selv om der er nogen, der har sagt, at der er en risiko. Ganske vist kan det være, den er minimal, men jeg tror, at vi alle sammen fra landbruget til fødevarerindustrien er bedst tjent med, at vi har nogle produkter, hvor der ikke er tvivl om, hvorvidt de kan medføre resistens hos mennesker.

Kl. 18:39

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:39

Henrik Høegh (V):

I hele arbejdet med fødevarsikkerhed generelt har vi tillid til de vurderinger, som EFSA foretager. Det er faktisk derfor, man politisk har besluttet at nedsætte EFSA, at nedsætte det her organ, for at vi kan få den støtte til de beslutninger, vi skal træffe. Og som jeg understregede i min tale: Vi har den tillid til EFSA, så derfor tør vi godt sige ja, når EFSA siger, at de kan anbefale det.

Kl. 18:39

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Bjarne Laustsen, en kort bemærkning.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg håber, at hr. Henrik Høegh vil gøre sin indflydelse gældende i regeringen, for vi har set noget, jeg ville kalde en zigzagkurs. Miljøministeren siger noget, fødevareministeren siger noget, vi stemte nej til de her tre slags majs og en kartoffel den 8. februar, netop fordi der var den risiko. Vi får forskellige meldinger. Jeg tror, at hvis vi skal komme videre med det her, så er det vigtigt, at der kommer enslydende meldinger fra hele regeringen, fra det samlede hold. Det tror jeg. Er hr. Henrik Høegh enig i det?

Kl. 18:39

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren.

Kl. 18:40

Henrik Høegh (V):

Nu var det jo ikke alle partier, der stemte nej i februar. Det tror jeg hr. Bjarne Laustsen er med på. Og så kan jeg kun bekræfte, at vi har tillid til det, der foregår i EFSA, det er det, vi vil anbefale, det er det, vi vil forholde os til i vores vurderinger, nemlig hvad det er, de her eksperter udtaler. Det er faktisk lige nøjagtig derfor, at EFSA er nedsat.

Kl. 18:40

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Bjarne Laustsen som ordfører.

Kl. 18:40

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Allerførst vil jeg gerne takke Enhedslisten og hr. Per Clausen for at have taget initiativ til at komme med et beslutningsforslag. Oprindeligt var det jo sådan, det er nok ikke nogen hemmelighed, at Enhedslisten ønskede, at det skulle være en beretning, og det er faktisk der, jeg gerne vil slutte, for jeg har stor sympati for beslutningsforslaget.

Men noget af det, som jeg synes er vigtigt, er jo, at det ikke bare er lige de her bestemte majs typer, vi kigger på, men at vi kigger på alle forhold omkring gmo. Vi har behov for at få proteiner fra lande i Sydamerika, og derfor bliver vi nødt til at forholde os til det her.

Der er positive ting ved gmo-teknologien, som vi ikke vil fornægte, men omvendt er vi også på forbrugerens side, og forsigtighedsprincippet fylder rigtig meget hos os, når vi skal vurdere, hvad vi skal sige ja til. Det var jo også det, der kom til udtryk den 8. februar, hvor vi sagde nej til at importere noget majs og nogle produkter, hvor der var brugt antibiotikaresistente mar-

kører. Og det vil være vores linje i det arbejde, der skal være i fremtiden.

Når jeg ikke siger, at vi vil stemme ja til det her forslag, men foreslå hele Folketinget at lave en beretning, der kredser det her ind, således at vi får en tilkendegivelse, der måske går lidt i retning af det, der er grundlaget i beslutningsforslaget, er det, fordi vi gerne vil have noget, der rækker fremad, så vi kan se på, hvordan vi håndterer alle de her forskellige spørgsmål, så vi er sikre ud fra et synspunkt, der dækker ikke bare industrien og landbruget, men også forbrugernes beskyttelse og sikkerhed. Vores håb er, at vi kan få et meget, meget bredt flertal i Folketinget for det.

I går på høringen kom det også frem, at noget, som man hidtil havde benægtet var et problem – det var f.eks. brugen af vækstfremmere i Danmark – fandt man ud af efterfølgende var det, og derfor afskaffede man det så også. Derfor bliver vi nødt til, hvis vi skal sige ja til produkter, hvor der bare er den mindste tvivl, at bede fødevareministeren og alle andre ministerier, der har noget med det her at gøre, om at komme med en fuldstændig ren dokumentation for, at den tvivl, der før har været, ikke mere eksisterer. Altså, der må simpelt hen skaffes dokumentation for, at der ikke er nogen forbehold.

Vi ønsker også med sådan en beretning at sende et meget, meget klart signal til industrien om, at de altså må holde op med at bruge nogle stoffer, som lægemiddelindustrien bruger til at helbrede os mennesker, når vi bliver syge. Det er ikke godt at gøre det, og derfor skal vi finde på nogle andre ting. Det findes også, det kan godt være, at der går en årrække, men de må lære i industrien at bruge noget, hvor der ikke er nogen risici.

Så er det også sådan, at vi gerne vil kigge på den nytteværdi, der kan være ved, at vi bruger gmo-teknologien. Vi vil gerne kigge på, om ikke vi kan tage det aspekt med også. Hvad er der af nytteværdi? Vi ved jo, at der er positive ting i forhold til allergi, at man f.eks. på den her måde kan fjerne gluten, som nogle allergikere har et problem med, og det er jo ganske godt. Vi ved også, at man med den her teknologi kan fremme planter, der kan tåle en tørkeperiode, og det skal jo alt sammen medvirke til, at vi kan have en verden, der er i balance, og der ikke er produkter, som vi ikke kan få fat i. Vi ønsker heller ikke at stille landbruget ringere, ved at der er nogle produkter, man ikke kan få ind.

Men først og fremmest handler det altså om, at vi står på forbrugernes side – sådan er det.

Så vil jeg sige, at det i går også kom frem, at noget af det, der manglede i forbindelse med væksthæmmerproblematikken, var et kontrolprogram. Man satte simpelt hen nogle ting i sving uden at have et kontrolprogram, der fulgte, om man var på den sikre side, og hvad der skete ved, at man gjorde sådan og sådan.

Det er nogle af de ingredienser, som jeg tror at vi kunne få med i sådan en beretning, der kunne være med til at sikre, at vi på den måde får rammet ind, hvordan vi kan håndtere de her problemer i fremtiden, så vi er enige, når ministeren skal tage stilling, når vi skal sige ja i Europaudvalget, og når vi skal have debatterne i Fødevarerudvalget. Så er vi på sikker grund, og så kunne vi finde ud af at gøre tingene på den måde. Det skal være vores melding i forhold til det meget gode beslutningsforslag, som vi har aldeles stor sympati for. Men hvis vi kan gøre det på den anden måde, tror jeg, at vi kan lave noget, der rækker lidt fremad i tiden også.

Kl. 18:45

Første næstformand (Svend Auken):

Vi beder ordføreren om at blive stående. Den første, der har bedt om korte bemærkninger, er hr. Per Clausen, værsgo.

Kl. 18:45

Per Clausen (EL):

Nu talte hr. Bjarne Laustsen jo pænt om Enhedslistens beslutningsforslag. Derefter fortabte han sig i nogle overvejelser om gmo af sådan mere generel karakter. Jeg vil gerne spørge hr. Bjarne Laustsen, om der er noget konkret i vores beslutningsforslag, han er uenig i.

Kl. 18:45

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren.

Kl. 18:45

Bjarne Laustsen (S):

Næ, det er der for så vidt ikke, det følger jo den afstemning, vi havde den 8. februar, så det er fint nok. Men det er på baggrund af de drøftelser, vi har haft. Dengang brugte vi som argumentation for, at vi ikke ville stemme ja til den beretning, der var lagt op til, at vi havde besluttet os for en høring. Den havde vi så i går, en ganske udmærket høring, og ministeren har jo lavet noget tilsvarende.

Der er en lang række overvejelser, som vi gerne vil gøre os, og der er mange forskellige drøftelser, vi skal have. Derfor håber jeg, at alt det der kan udmøntes i, at vi kan få lavet en beret-

ning, der indeholder mange af de elementer – og måske lidt til – som Enhedslisten er kommet med.

Kl. 18:46

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Per Clausen.

Kl. 18:46

Per Clausen (EL):

Så vil jeg bare spørge hr. Bjarne Laustsen, om han er enig i, at en beretning skal indeholde en klar tilkendegivelse af, at vi ikke ønsker at importere gmo, som indeholder antibiotikaresistente markører, som giver resistens i forhold til antibiotika, der faktisk har betydning for behandling af menneskers sygdomme. Og jeg vil bare spørge hr. Bjarne Laustsen, om han er enig i det synspunkt, at vi under alle omstændigheder, hvis sådanne gmo'er skulle blive godkendt i EU – der er jo også folk i EU, selv i Europa-Kommisjonen, der er enige med mig, har jeg kunnet konstatere her de sidste par dage – skal gøre, hvad vi kan, for at forhindre, at de kommer ind i Danmark.

Det er jo lidt vigtigt, om det, vi skriver, er en beretning med et indhold, der minder om det her, eller det er en eller anden lidt lommefilosofisk overvejelse om gmo's rolle i forhold til sultproblemerne, eller hvad man ellers kunne skrive om.

Kl. 18:47

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 18:47

Bjarne Laustsen (S):

Vores udgangspunkt er klart, at vi ikke vil have nogen produkter ind på det her felt, som er de samme produkter og de samme stoffer, som vi bruger, når der skal behandles for nogle sygdomme, som mennesker har. Så svaret er klart ja. Den skal indeholde nogle ting omkring det her. Men i øvrigt synes jeg jo, at der er et kæmpe materiale her, og det spørgsmål, som hr. Per Clausen rejste her til sidst, har ministeren jo også svaret på.

Jeg synes, det er en underlig proces i forhold til EU, fordi noget kan vi bestemme herhjemme, og noget andet bestemmes i EU, og det, vi har stemt nej til, får vi jo alligevel. Derfor skal vi selvfølgelig også forholde os til den problematik. De regler, der er i forhold til EU's system og Ministerrådet, er jo, at hvis der hverken er flertal for det ene eller det andet, kan det komme ind efter et stykke tid. Så jeg synes, det er bedre, at

vi finder ud af, hvad det helt præcis er, vi vil her i Danmark, så vi får det rammet ind.

Kl. 18:48

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Tina Nedergaard for en kort bemærkning.

Kl. 18:48

Tina Nedergaard (V):

Jeg skal gøre det kort.

Jeg vil gerne takke Socialdemokraternes ordfører for at se fremad og se på, om vi kan perspektivere hele den her diskussion mere.

Jeg noterede mig ved høringsen i går, at der ikke var megen tvivl hos de forskere, som koncentrerede sig om, hvorvidt det kan springe over til andre organismer, om, at vi var på sikker grund. Men det, jeg hæftede mig mest ved, var faktisk fru Bente Dahls og hr. Bjarne Laustsens egne spørgsmål til panelet vedrørende nytteværdien – og nu tillader jeg mig så også at brede diskussionen lidt ud af – af de antibiotikaresistente gmo-markører. For det, jeg også synes er væsentligt, hvis vi arbejder videre med at skabe en beretning, hvilket jeg synes ville være interessant at gøre, er at vurdere nytten af gmo-produkterne, dels på europæisk plan, dels globalt.

Det gør jeg set lidt i lyset af, at vi i vidt omfang bruger antibiotika – faktisk alt for meget – og dermed skaber vi resistens hos en lang række bakterier, der kan være farlige både for mennesker og dyr. Så der har vi jo lavet sådan en trade-off: Vi ved godt, at det er farligt at bruge, men nytten er større. Jeg synes, det kunne være interessant, hvis vi kunne lade det indgå i det videre arbejde, så jeg vil spørge hr. Bjarne Laustsen, om Socialdemokraterne kunne ønske at medvirke til det.

Kl. 18:49

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren.

Kl. 18:49

Bjarne Laustsen (S):

Jeg er fuldstændig enig i, at det kunne være en klog vej at betænde. Altså, jeg synes, vi skal være enige om, at i de husdyrhold, vi har, altså vores produktionsdyr, skal vi bruge så lidt medicin som overhovedet muligt. Der er en lang række andre lande, der er værre end os. Men det er ikke et argument, vi skal simpelt hen bare have en produktion, der er indrettet sådan, at vores dyr skal have et minimum af medicin. På høringsen i går hørte vi eksperter, der sagde til spørgsmålet om, hvorvidt der er en risiko: Der er en ri-

siko, om end den er lille. Det er den, vi gerne vil have fjernet totalt set. Så det kan jeg bekræfte.

Så vil jeg gerne sige, at jeg synes, det er fornuftigt, at vi i en beretning, hvis vi kan blive enige om det, kigger på nytteværdien af det, vi har med at gøre. Der kan være forskellige synspunkter, og det er ikke sikkert, jeg har fået nævnt dem alle sammen, men lad os da se på, om vi kan tage det med.

Kl. 18:50

Første næstformand (Svend Auken):

Fru Tina Nedergaard for en kort bemærkning.

Kl. 18:50

Tina Nedergaard (V):

Det synes jeg er rigtig positivt, for jeg tror faktisk, at befolkningen må stille sig lidt undrende over for, hvorfor vi ikke bare forbyder alt gmo. Den diskussion og den debat, der kører, fokuserer jo desværre udelukkende og alene på de negative konsekvenser, der måske rent teoretisk kunne forekomme.

Altså, jeg synes også, det må være væsentligt for vores befolkning at se på de gevinster, der kan være ved, at vi får industrien til at bruge nogle andre markører. Det er jeg meget enig i, og Venstre er også meget enig i, at vi arbejder den vej. Men det er også vigtigt for befolkningen, at de får en vurdering af fødevarerprisudviklingen, muligheden for at hjælpe ulandene, muligheden for at bruge færre pesticider osv., som Venstres ordfører også var inde på.

Så jeg vil bare takke ordføreren for, at der er et positivt tilsagn fra Socialdemokraternes side.

Kl. 18:51

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren.

Kl. 18:51

Bjarne Laustsen (S):

Jeg tror, at der bliver lyttet utrolig meget til den debat, vi har herhjemme, og jeg synes, at vi på forskellig vis både fra udvalgets og fra ministerens side også reagerede meget, da vi lige pludselig stod med det problem den 8. februar. Vi var nødt til at gøre noget, og jeg tror, at alle vi, der beskæftiger os med det, er blevet klogere på, at det er en mere bred vifte af ting, vi skal have i anvendelse her.

Vi har hver især vores forbehold, men jeg tror, at det er godt, at vi kigger på, om det er noget, der skal bruges til foder, om det er noget, der skal dyrkes, og hvad det er for nogle ting, der sker her. Så hvis vi kan få det med og der er nogen, der kan give os nogle kloge indspark, ser

jeg selvfølgelig også frem til, at det kan blive en del af den fortsatte diskussion.

Kl. 18:52

Første næstformand (Svend Auken):

Så siger jeg tak til ordføreren. Så går vi videre, og den næste ordfører er hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 18:52

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil også gerne sige tak til Enhedslisten for, at vi får den her debat i dag. Vi synes jo, det er utrolig godt, hver gang man kan få lov til at diskutere gmo, og så kan man have forskellige holdninger til det, regeringen lægger op til – er det et fremskridt, eller er det et tilbageskridt?

Jeg synes jo, at det her forslag, som er lagt frem, sådan er meget velfalanceret, hvis man kan sige det sådan, fordi der står: ... et forbud mod visse antibiotikaresistente gmo'er. Det hele er altså ikke bare koldt og kynisk, det drejer sig om dem, som man opfatter som de mest – hvad skal man kalde det? – farlige. Og der, hvor der kan være nogle, der er uenige, ja, der vil man gerne lige sige: Skal vi ikke lige stoppe lidt op her? Men der kan jeg så forstå, at der er nogle partier, eksempelvis Venstre, der synes, at det bare skal køre med fuld musik derudad, selv om 25 pct. af de eksperter, der var mødt op i går til høringen, jo faktisk var meget i tvivl om, om det var en god idé. De sagde faktisk: Ja, der er måske en risiko, som vi i hvert fald skal tage højde for her, som vi i hvert fald skal bekymre os om. 25 pct. – det er altså alligevel noget, at 25 pct. af eksperterne når frem til det.

De andre eksperter sagde jo også, at de ikke kunne udelukke, at der var noget, der ville kunne overføres; det var de alle sammen enige om – 100 pct. af forskerne var enige om det. Så jeg må jo sige, at hvis vi skal være helt ærlige, så skal vi også respektere, at de eksperter ikke siger, at det her bare er problemfrit og man bare kan lægge hovedet på blokken og køre derudad, sådan som Venstre gerne vil.

Jeg forstår det ærlig talt ikke. Man havde jo diskussionen om vækstfremmere. Og dengang var der også nogle, der sagde: Der er ikke nogen problemer. Alligevel har man afskaffet dem, fordi der var problemer. Vi ved, at vi får et større forbrug af de – hvad kan man sige? – stærke typer antibiotika. Hvorfor skiftede man så holdning? Det gjorde man jo, fordi der har været nogle problemer. Og så synes jeg, at det er ret bekymrende, at man ikke også ligesom prøver at

bremse lidt op i forbindelse med den her udvikling.

Så vi mener, at det er et godt initiativ, som Enhedslisten har taget ved at lægge det her frem, og vi kan også godt forstå det, som hr. Bjarne Laustsen var inde på om at skrive en beretning. Det vil vi også godt bakke op. Vi mener nemlig, at det er vigtigt, at man holder regeringen op på hele tiden at undersøge, hvad det er, man får ud af denne teknologi, og hvordan man kan være med til at sikre forbrugerne. For det er altså forbrugerne, der må være i centrum her, det er dem, vi skal tage hensyn til.

Så ud fra den diskussion, der også har været fra talerstolen her, må jeg sige: Vi vil ikke gøre, ligesom ministeren lægger op til, når hun siger, at der skal være en alvorlig risiko. Man må spørge sig selv: Hvor mange skal dø, inden ministeren vil gribe ind; inden man så fra Folketingets side ligesom siger, at nu skal man til at bremse op på det her område? Vi mener selvfølgelig, at det er for sent, hvis der er en alvorlig risiko. Vi skal selvfølgelig gøre, hvad der står i vores magt for, at forbrugerne er optimalt beskyttet.

Vi mener ikke, at det er optimalt, at man for længst er gået ud over den tidsperiode, man havde sat til at udfase de antibiotikaresistente markører, man er gået over tiden med 4 år, som det ser ud på nuværende tidspunkt. Og vi kan så konstatere, at både regeringen og industrien læner sig tilbage og ikke ønsker, at der skal ske det store på det her område. Så vi mener, at der her skal pres på regeringen, at der skal gøres noget for, at vi får udfaset de her antibiotikaresistente gmo'er så hurtigt som overhovedet muligt – og det skulle være sket for længst. Men altså, vi giver opbakning til Enhedslisten og selvfølgelig også opbakning til hr. Bjarne Laustsens forslag om en beretning. Så vi deltager gerne i udvalgsarbejdet fremover for at få det her sat på dagsordenen.

Kl. 18:56

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Karl Bornhøft som ordfører.

Kl. 18:56

(Ordfører)

Karl H. Bornhøft (SF):

Jeg skal på vegne af vores forbrugsordfører, fru Pia Olsen Dyhr, sige følgende: SF synes, at det er helt centralt, at vi gør mest muligt for at støtte forbrugerne, og især på gmo-området er det væsentligt, at vi er særlig opmærksomme. Vi har jo allerede i dag en dansk lov, L 1319, hvori det

klart står, at man ikke må bruge gmo'er, som er resistente over for behandlingsmedicin. Dette beslutningsforslag fra Enhedslisten ligger fint i forlængelse af den lov.

Det handler om, at vi ønsker at undgå den situation, at den enkelte borger ender med at være resistent over for f.eks. penicillin. Det burde ikke være så svært, men fødevarerministeren har med sine udmeldinger om gmo-foder til svin skabt usikkerhed om regeringens holdning til gmo'er.

SF's udgangspunkt er, at forsigtighedsprincippet bør gælde for borgernes skyld. Enhedslistens forslag handler ikke generelt om brugen af gmo'er, det handler om at kunne fravælge de allerværste gmo'er. Et argument, der er blevet bragt på bane, er, at vi kan løse den globale fødevarerkrise ved at benytte os af gmo'er; et argument, som bl.a. Monsanto har brugt. Men der er altså intet, der tyder på, at gmo-produktion betyder en øget produktion. Erfaringer fra amerikanske studier viser, at det vel snarere er omvendt. Det betyder jo, at en gmo-mark har et lavere udbytte end en almindelig mark, så vi kan altså ikke løse fødevarerkrise ved gmo-produktion.

Et andet argument, der er blevet brugt, er, at det ikke er muligt at lave et nationalt forbud, det vil WTO gå imod. Men her synes vi, at man skal huske på, at WTO kigger på WHO's og FAO's kodeks, når de skal afgøre, om der er tale om national sundhed. Og dette forslag ligger helt i forlængelse af WHO's og FAO's kodeks, og der står netop, at gmo'er, der er resistente over for behandlingsmedicin, ikke skal være til stede i fødevarer. Derfor støtter SF med glæde det her forslag, og vi deltager gerne i arbejdet om en beretning.

Kl. 18:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Tak til ordføreren. Der er lige en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 18:59

Bjarne Laustsen (S):

Jeg ved godt, at den her sag skulle have været behandlet i Sundhedsudvalget, men at den nu ligger i Fødevarerudvalget, og der er hr. Karl H. Bornhøft ikke med.

Jeg vil alligevel tillade mig at stille et spørgsmål, for ordføreren bruger den her brede betegnelse i forbindelse med gmo'er. Jeg tror, at det er vigtigt, at vi ikke bare er sådan nogle teknologistormere, der slet ikke kan se, at der kan være en nytteværdi i at bruge gmo-teknologi. Det er vi i hvert fald kommet frem til. Men der er nogle be-

stemte ting, vi er bekymrede for – f.eks. i forbindelse med det her lovforslag, vi diskuterer i dag – nemlig når man bruger medicin, som man også bruger til at behandle mennesker med. Der kan være en lang række andre tilfælde, hvor der ikke er nogen problemer. Kan vi lave den sondring mellem det, der er farligt, og det, der ikke er farligt? Det håber jeg.

Kl. 19:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 19:00

Karl H. Bornhøft (SF):

Svaret er, at det er der ikke noget problem i. Det, der er vores hovedinteresse, er at være med til at sikre forbrugerne. Vi deltager gerne i det arbejde. Vi laver også den nødvendige sondring, og vi skal nok finde en måde at håndtere det på.

Kl. 19:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, og det er hr. Knud Kristensen.

Kl. 19:00

(Ordfører)

Knud Kristensen (KF):

Spørgsmålet om gmo i vor fødevarerproduktion er jo et meget stort spørgsmål, det er et teknisk spørgsmål. Der har også været stillet nogle spørgsmål undervejs, og de spørgsmål tog jeg så lidt udgangspunkt i, for de besvarelser, der ligger deri, er jo besvarelser, som der virkelig er forsket i, og der er noget baggrund i de svar, der netop er. Der kan selvfølgelig altid stilles spørgsmål, men jeg er meget glad for, at det er underbyggede spørgsmål. Jeg kan også godt se, at der i selve de besvarelser, der ligger, også – kan man sige – er nogle divergenser, men alligevel fremgår det jo af de besvarelser, at man ikke kan se, at der er risiko for menneskers og dyrs sundhed og ej heller for miljøet. Derudover kan man også i en af besvarelserne se, at det vil være meget usandsynligt, og desuden er nptII-genet i forvejen udbredt i naturen.

Så jeg synes, at vi også skal forholde os til, at vi befinder os i 2008, og at der ligger en meget stor forskning og udvikling af gmo-produkterne bag det her. Vi skal også se på, at miljøet ved indførelse af gmo-produkter i langt højere grad vil få et løft, da mange gmo'er kræver mindre behandling med hensyn til plantebeskyttelse, og derfor kan gmo'erne bidrage til en langt bedre miljøbeskyttelsesindsats.

Det Konservative Folkeparti vil jo i dag hermed sende et signal til producenterne af gmo-produkterne og opfordre industrien til med en styrket indsats netop at udvikle gmo-produkter og nye produkter herunder. Det mener jeg, og det mener vi i Det Konservative Folkeparti at man i særdeleshed har brug for, når man nu befinder sig i en tid, hvor der er fødevarerangel; det er der jo også i udviklingslandene. Fødevarer er jo noget, der virkelig er fokus på, og vi kan se, hvordan det går med vores fødevarer priser herhjemme: Det går kun én vej, og det er netop, at de bliver dyrere og dyrere.

Dermed har jeg ikke sagt, at det er utrolig vigtigt, at vi får det indført, fordi det ellers er for dyrt et produkt. Jeg er meget enig i, at der skal være sikkerhed for det produkt, man indfører, at der skal være forsket i det, og at vi skal være sikre på, at EFSA netop kan sige god for det produkt.

Når vi nu snakker om udviklingslandene, vil jeg sige, at det her gmo-produkt jo kan være medvirkende til, at vi også kan understøtte dem, og at vi kan modvirke den sult, der netop er ved at blive udbredt.

Kl. 19:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det giver anledning til foreløbig to – og nu tre – korte bemærkninger. Først er det hr. Per Clausen, værsgo.

Kl. 19:04

Per Clausen (EL):

Det er jo alligevel fantastisk. Når man fremsætter et helt konkret forslag om, hvad vi skal gøre i forhold til nogle ganske bestemte gmo'er med en ganske bestemt form for antibiotikaresistens, så udfolder der sig en fantastisk debat på et fuldstændig løsagtigt grundlag om gmo'ernes fortræffeligheder. Den diskussion synes jeg vi skal tage ved en anden lejlighed, for der kan siges meget til det:

Men det, jeg bare vil spørge hr. Knud Kristensen om, er, om jeg skal forstå det, hr. Knud Kristensen siger, på den måde, at han sådan set mener, at vi selvfølgelig skal acceptere gmo'er, som har de her antibiotikaresistente markører, fordi der ikke er nogen større risiko for, at det spredes, og at det i virkeligheden er kernen i hr. Knud Kristensens synspunkt.

Kl. 19:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 19:05

Knud Kristensen (KF):

Jeg lagde meget vægt på, at de gmo'er, som vi netop skal indføre og implementere i den danske fødevarerproduktion, selvfølgelig skal være gmo'er, som EFSA har sagt god for, og at der ligger en dokumenteret videnskabelig undersøgelse på, at der netop ikke forekommer nogen risiko ved at anvende det til dyrefoder og til mennesker.

Kl. 19:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hr. Per Clausen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 19:05

Per Clausen (EL):

Skal jeg også forstå det på den måde, at det slet ikke bekymrer hr. Knud Kristensen, at man, når EFSA starter med at opstille nogle kriterier – de gælder i de svar, jeg har fået af Miljøministeriet i år – så siger: Desværre, det viser sig, at de kriterier, vi opstillede, betyder, at vi kommer til at forbyde noget, som vi ikke ønsker at forbyde? Så erstatter vi nogle konkrete kriterier med det, man kalder en helhedsvurdering – som man godt nok ikke har fået godkendt i Europa-Kommissionen endnu – men hr. Knud Kristensen er stadig væk glad; bare EFSA siger, at der ikke er nogen særlig stor fare, så er hr. Knud Kristensen med.

Kl. 19:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 19:06

Knud Kristensen (KF):

Jeg støtter mig meget til det, som EFSA og eksperterne netop har fundet frem til, og de kan understøtte de gmo'er, som man netop implementerer i den danske fødevarerproduktion. Det er det, jeg henholder mig til. Jeg skal ikke selv begive mig ud i at være videnskabelig på det område her, men det er det, som jeg læser ud af de rapporter og de beskrivelser og de besvarelser, der har været.

Kl. 19:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 19:06

Bjarne Laustsen (S):

Man kan godt blive lidt bekymret, når man hører hr. Knud Kristensens tale.

Jeg tror, jeg vil spørge på den måde, om ikke hr. Knud Kristensen kan give mig medhold i, at grunden til, at vi er i stand til at have en stor fø-

de vareproduktion af især svinekød, og at det er en efterspurgt vare, er, at vi har en lav medicinering, vi har en ordentlig dyrevelfærd, vi har en ordentlig veterinærkontrol, og at der ikke er tvivl om, hvad det er, vi producerer. Det er derfor, vi er i stand til at lave et kvalitetsprodukt til bl.a. Japan og en lang række andre lande.

Jeg mener, at det vil være uklogt at gå på kompromis med det og begynde at sjakre med det og være i tvivl om, om der er nogle problemer i det restprodukt, vi leverer til forbrugerne.

Derfor vil jeg spørge: Måtte jeg forstå det sådan, at man helt ukritisk vil importere majs, hvor der er brugt antibiotika? Jeg forstod på hr. Knud Kristensen, at det var opfattelsen, men jeg vil gerne lige have det bekræftet, for jeg håber da, at hr. Knud Kristensen ved, at både den nuværende miljøminister og især den tidligere, som også er en partifælle, fru Connie Hedegaard, var meget kritisk over for netop at importere den slags ting.

Kl. 19:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 19:07

Knud Kristensen (KF):

Altså, hvis hr. Bjarne Laustsen har opfattet det på den måde, at det her kunne være ligeegyldigt, så har hr. Bjarne Laustsen misforstået det, eller også har jeg udtalt mig forkert.

Jeg mener, at der skal være en sikkerhed i dansk fødevarerproduktion. Vi skal holde det høje niveau, som vi har; vi skal være eksportør af danske fødevarer til den verden, som netop vil købe de fødevarer, vi producerer. Det kan vi ikke diskutere. Men jeg mener også, at der ligger noget fremadrettet i at indføre gmo'erne og de gmo'er, der er givet fri, så man kan sige, at der er sikkerhed for, at dem kan vi indføre, dem kan vi anvende til både dyrefoder og fødevarer som helhed.

Kl. 19:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Hr. Bjarne Laustsen for den sidste korte bemærkning.

Kl. 19:08

Bjarne Laustsen (S):

Det er jeg jo glad for at høre.

Nu har jeg jo lagt op til og har inviteret til et bredt samarbejde i Fødevarerudvalget med henblik på at få lavet en beretning, der også inkluderer De Konservative, håber jeg, hvis man – jeg har ikke hørt det endnu – giver tilsagn om, at man vil prøve at arbejde med det her, men også

at man tager forbrugernes synspunkt i den her sag og ligesom siger: Er der nogen risici, så må tvivlen komme dem til gode, og man må bruge forsigtighedsprincippet. Det er sådan set det, vi har kigget rigtig meget på. Og hvis man vil være med til det, så burde vi kunne finde fælles løsninger for, hvordan og hvorledes vi indretter os i forhold til at importere foder, hvor man har anvendt gmo-teknologi.

Kl. 19:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 19:09

Knud Kristensen (KF):

Jeg vil være meget glad, om Folketinget med 179 stemmer tager den beslutning om gmo'erne. Det er nok usandsynligt, at man kan blive fuldstændig enig om det, men jeg ser gerne en meget, meget bred og stor tilslutning til det; det skal der ikke herske den mindste tvivl om. Jeg vil gerne lægge mig i selen for og bidrage til, at vi netop kan få et så bredt flertal for den her beslutning som overhovedet muligt.

Jeg har givet udtryk for nogle ting, som jeg har fået ud af at læse om det. Jeg synes, det er meget teknisk. Det er på et højt niveau, man har udviklet det her, og det skal man jo kunne forholde sig til. Jeg har bare læst det op på den facon og har den her holdning til det. Men jeg er enig i, at fødevarerproduktionen i Danmark skal man kunne være sikker på.

Kl. 19:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der en kort bemærkning fra fru Bente Dahl.

Kl. 19:10

Bente Dahl (RV):

Min bemærkning kommer sig af, at jeg synes, jeg hørte den konservative ordfører udtrykke sig med modstridende bemærkninger – to forskellige bemærkninger, der strittede i hver sin retning. Jeg hørte den konservative ordfører udtrykke, at han var ganske tryk ved gmo-teknologien og gmo'erne, som de nu bliver brugt den dag i dag, også de antibiotikaresistente genmarkører, fordi der forskes så meget i teknologien, at hr. Knud Kristensen er helt tryk ved det.

Samtidig hørte jeg hr. Knud Kristensen sige, at han så frem til, at industrien begyndte at udvikle nye produkter og andre produkter, hvor vi har andre stoffer end de antibiotikaresistente genmarkører på banen. Hvorfor skal industrien udvikle andre stoffer end de antibiotikaresistente genmarkører, når ordføreren er helt tryk ved den ene teknologi, som er gængs?

Kl. 19:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 19:11

Knud Kristensen (KF):

Jeg kan sige til fru Bente Dahl, at det ganske enkelt er sådan, at den konservative ordfører befinder sig i 2008 og ved, at det på de områder her er utrolig vigtigt, at man forsker og man videreudvikler netop de forskellige produkter her; det er noget, der aldrig nogen sinde vil få en ende. Og jo mere man forsker i det, jo mere man udvikler det, desto bedre produkter og mere sikre produkter får vi på markedet. Det var sådan set det, jeg mente med min forklaring.

Kl. 19:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Fru Bente Dahl for den sidste korte bemærkning.

Kl. 19:11

Bente Dahl (RV):

Vi er i Det Radikale Venstre ikke særlig trygge ved gmo'erne. Vi skal bruge gmo'erne, fordi vi er i 2008, og vi har det landbrug, vi har de fødevarerproblemer, vi har, men vi så meget gerne, at alternativerne til de antibiotikaresistente genmarkører blev fremmet.

Hr. Knud Kristensen sagde tidligere, at han ikke var videnskabsmand, at han ikke var videnskabelig – det var det ordvalg, som ordføreren brugte. Nej, det er vi ikke som politikere, vi er beslutningstagere, og fordi vi er beslutningstagere, så vil jeg gerne spørge hr. Knud Kristensen, hvordan han træffer sin beslutning i det her. Han er tryk ved det, vi har, men vil gerne forske i noget nyt. Hvad er den rigtige beslutning?

Kl. 19:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 19:12

Knud Kristensen (KF):

For mig er den rigtige beslutning, at vi lægger den forskning og det produkt, som ligger i dag, til grund for beslutningen, at vi får det udvalgsbehandlet, at vi får det diskuteret igennem, og at vi søger på de oplysninger, som vi kan få, sådan at vi og omverdenen, som jeg sagde tidligere til den socialdemokratiske ordfører, hr. Bjarne Laustsen, der spurgte, også i fremtiden kan være sikre på, at vi i Danmark har en ordentlig og en sund produktion af fødevarer.

Kl. 19:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og det er den radikale ordfører, fru Bente Dahl.

Kl. 19:13

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Enhedslisten har fremsat et uhyre sympatisk forslag. Det går ud på, at når omstændighederne taler for det, skal visse gmo'er kunne forbydes.

Debatten om gmo er god. Tak for den. Det er et stort, nyt område i udvikling. Så vi behøver debatten rigtig meget. Sagen er jo, at den måde, som beslutningsforslaget fremlægger, jo er den måde, vi arbejder på allerede. Eksemplet var der for et par måneder siden, hvor netop eksperternes forskelligartede udtalelser om fire majs og en kartoffel gjorde, at de fleste af os sagde nej tak til at få den godkendt.

Men det her forslag er delt op i tre dele. I den første del omtales proceduren vedrørende uenigheder mellem eksperterne. Det er lidt svært at gennemskue præcist, om forslagsstillerne mener, at det skal gælde alle antibiotikaresistente gmo'er, eller om der her under punkt 1 kan åbnes op for brug i nogle tilfælde.

I Det Radikale Venstre vil vi meget gerne have alternativerne til brugen af antibiotikaresistente gmo'er belyst meget bedre og vil meget gerne opfordre industrien til at sætte gang i forskningen på det område.

Den høring, vi havde i går, den 7. maj, har andre ordførere før mig talt om, men jeg vil også nævne, at en stor del af forskerpanelet mente, at risikovurderingen lyder på, at sandsynligheden for, at der sker genoverførsel mellem planter og bakterier, er minimal, men de inddrømmede dog, at man ikke kan garantere, at den vil forekomme.

I høringen deltog Niels Frimodt-Møller fra Statens Serum Institut som patientens advokat, og han var generelt skeptisk over for de antibiotikaresistente markører. Hans argument er, at vi ikke kan blive ved med at behandle sygdomme, når folk bliver syge af de bakterier, som er antibiotikaresistente, fordi stofferne jo altså findes i omløb. Så det er meget relevant, at vi mennesker fortsat skal kunne bekæmpe sygdomme med antibiotika. Det er en god idé. Det giver god mening at benytte forsigtighedsprincippet.

Det her beslutningsforslag handler om en lille del af en meget større problematik, nemlig hele gmo-området. Jeg forventer, at problemerne og

uoverskueligheden bliver endnu større i fremtiden, fordi det er en ny teknologi, og fordi der er mange muligheder og mange uklarheder.

I Det Radikale Venstre vil vi arbejde for, at indholdet i beslutningsforslaget fremmes, men vi mener, det gøres bedst på andre måder end lige som et beslutningsforslag. Vi mener, at der skal arbejdes med en beretning, som foreslået af Socialdemokratiet, og det mener vi også er en rigtig måde at gøre det på, for så kan vi lave en mere fremtidsorienteret, en mere bred plan, der tager højde for flere ting, end det lille og i øvrigt gode forslag tager højde for.

Det kan godt være, at de her antibiotikaresistente genmarkører ikke har nogen negativ betydning i dag, men det kan de få på lang sigt. Vi ved det ikke. Det giver god mening at benytte forsigtighedsprincippet. Det vil vi gøre i Det Radikale Venstre.

Kl. 19:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Per Clausen.

Kl. 19:17

(Ordfører for forslagsstillerne)

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo, og det har jeg også sagt tidligere i dag, at det er vældig spændende at høre den debat, det her forslag har givet anledning til. Adskillige ordførere, måske først og fremmest hr. Bjarne Laustsen, har brugt megen anstrengelse på at tale om alt muligt andet inden for gmo-området end det, forslaget handler om. Det kan jeg måske godt forstå. Hvis vi skal til at skrive beretning om hele gmo-problematikken, kan jeg på baggrund af de udtalelser, der er faldet i dag, bare sige, at så har vi et grundigt arbejde foran os. For der er brug for en grundig proces, hvor folk bliver lidt mere indsigtfulde med hensyn til den kritik, der er af, hvilken rolle gmo spiller i forhold til de globale sultproblemer osv.

Det er ikke temaet i dag. Jeg vil så også sige, at jeg er meget glad for, at Enhedslisten besluttede at fremsætte det her beslutningsforslag, for det kan vi få god anvendelse for resten af foråret, når vi er i gang med processen med at skrive en beretning. For hvis det nu skulle vise sig, at det, der er substansen i det her forslag, ikke kan komme med i en beretning sammen med alle mulige andre gode betragtninger – fred være med det – så har vi jo da i hvert fald et beslutningsforslag, vi kan komme til at stemme om inden sommerferien. Det tror jeg sådan set er en nyttig ting, for så kan folk da i hvert fald –

hvis ikke det kan blive anderledes – få mulighed for at tage stilling til det dér. Men der skal ingen tvivl være om, at Enhedslisten med den energi, vi er i stand til at mobilisere i denne sag, vil gå ind i det udvalgsamarbejde, der skal gennemføres.

Jeg vil også sige nogle enkelte ting til sagens indhold. Det er jo lidt mærkeligt at fremsætte et forslag til folketingsbeslutning, som i virkeligheden er udtryk for, at vi forsøger at lempe dansk lovgivning, men det vil det her forslag faktisk betyde. For som det er nu, er de danske regler faktisk sådan, at man under ingen omstændigheder kan godkende gmo'er, som indeholder antibiotikaresistente markører, hvis disse anvendes i behandlingen af dyr og mennesker.

Det var derfor, vi i efteråret blev indkaldt til et møde med den daværende miljøminister, der fortalte os, at det ikke gik, for det stred mod EU-reglerne. Hun havde ikke nogen argumenter for, at det var sagligt forkert og sådan noget, men det stred mod EU-reglerne. Det var jo ikke imponerende, synes jeg, men alligevel gjorde jeg så det, at jeg forsøgte at sætte mig ind i EU-reglerne, og det har jeg arbejdet på lige siden.

Det viser sig jo, at EFSA ganske rigtigt har nogle kriterier, de bruger i deres bedømmelse. Jeg vil sige, at det sådan set er de kriterier, jeg forsøger at holde fast i, samtidig med at jeg siger, at når det kommer til spørgsmålet om, hvorvidt antibiotika bruges på mennesker eller ej, så tror jeg faktisk, at den europæiske medicinalstyrelse er bedre kvalificeret til at bedømme det end EFSA. For hvad er det, EFSA siger? Jo, de tager udgangspunkt i, at det er meget lidt sandsynligt, at der sker en overførsel, og at der også eksisterer resistens blandt mikroorganismer, som lever i miljøet og er levende organismer.

Når man hører debatten i dag, skulle man jo så tro, at EFSA ville sige: Af den grund godkender vi det bare. Men det har EFSA ikke gjort. Ud fra forsigtighedsprincippet inddeler EFSA på denne baggrund antibiotikaresistente markører i tre grupper. Gruppe et er den, som man umiddelbart kan bruge. Der er flere betingelser, der skal opfyldes, men den, jeg her vil fremhæve, er, at det er antibiotikaresistente markører, som overfører resistens til antibiotika, som har ingen eller kun ringe terapeutisk værdi i humanmedicin og kun begrænset anvendelse på bestemte områder i veterinærmedicin. Det er sådan set en præmis, der skal opfyldes. Her bliver det så endnu mere muntert, for EFSA gør sig nemlig klog på, hvad det er for noget antibiotika, som har

den her betegnelse. Der tager man en række af de antibiotika med, som indgår i den gmo, som har været hovedanledningen til diskussionen i dag.

Så spørger man jo EMEA, og i stedet for at jeg skal stå og udlægge, hvad EMEA siger, så vil jeg referere til, hvad det er, Miljøministeriet oplyser at EMEA siger. Der svarer ministeriet på et spørgsmål, jeg har stillet, at deres nuværende og fremtidige anvendelsesmuligheder ikke kan klassificeres som værende af ingen eller af mindre terapeutisk værdi. Altså, det er EFSA, der selv opstiller et kriterium. De siger, at det af forsigtighedshensyn skal opfyldes. Man spørger klogt nok dem, der har forstand på det, om det her antibiotika opfylder det, og får den klare besked, at det gør det ikke. Herefter siger EFSA meget interessant, at det har de hørt på, men at de ud fra en helhedsvurdering alligevel godkender det.

Så vil jeg bare stille spørgsmålet: Hvad er forklaringen på, at man oprindeligt af forsigtighedshensyn opstillede et ganske bestemt krav, når man så, når dette krav skal anvendes konkret, løber fra det? Det er derfor, jeg mener, det må være berettiget, også som politiker, at kritisere de processer og den beslutningsmetode, man har i EFSA, for de løber fra deres egne principper. Det synes jeg faktisk er ret vigtigt.

Der har været megen diskussion om de her principper. De er aldrig blevet politisk vedtaget, for det har Kommissionen aldrig ønsket, men Kommissionen har arbejdet ud fra dem, og EFSA har også arbejdet ud fra dem. Derfor er det måske ikke så underligt, at Kommissionen her i dag eller i går besluttede sig til, at man ikke ville godkende tre af de her genmodificerede plantetyper, fordi man sagde, EFSA skulle gøre sit arbejde en gang mere. Når man nu tænker på, hvor mange timer EFSA har arbejdet med det her, så opfatter jeg det sådan set på den måde, at Kommissionen siger, at de synes, at det ville være bekvemt, hvis EFSA kom frem til et andet resultat. Det er jo så, fordi man som politiker ikke tør træffe en beslutning. Nu kalder jeg så bare Kommissionens medlemmer for politikere, for det er de jo i praksis. Men man vil have nogle videnskabsmænd til at tage ansvaret.

Så pointen er her, at den del af vores forslag, som hedder punkt 1, gælder for alle antibiotikaresistente markører, og den går i al beskedenhed ud på, at de grundprincipper, som indtil nu har været gældende fra EFSA's side, skal gælde fremover, men med den lille præcisering, at det

efter Enhedslistens opfattelse vil være klogere at overlade bedømmelsen af, om antibiotika skal bruges eller ikke bruges, til den europæiske medicinalstyrelse.

Det vil jeg sådan set gerne have nogle argumenter imod fra dem, der taler om, at de lytter til eksperterne. Hvad er det, der gør, at den europæiske fødevarestyrelse skulle være bedre egnet til at vurdere, om antibiotika bruges af mange og har betydning, end den europæiske medicinalstyrelse? Det er sådan set også noget af det, som vi kan få tid til at uddybe videre i udvalgsarbejdet.

Så til det andet punkt. Det er det med forsigtighedsprincippet. Jeg tænker, at det også kunne være lidt interessant at undersøge det. Der har været mange ministre på det her område, for på et tidspunkt var det spredt på mindst tre forskellige ministerier, og det kan også være derfor, det kan være endnu sværere at holde styr på alle papirerne. Når man kommer fra et lille parti, sidder man i mange udvalg. Derfor har jeg også styr på de svar, der er kommet fra miljøministeren i Miljøudvalget. Jeg ved, at dem i Europaudvalget også har fået dem tilsendt. Jeg er ikke klar over, om folk i Fødevarerudvalget har fået dem, men ellers ville det sikkert være godt, at de fik dem, for de kunne afdække de faktuelle forhold ganske godt. Det er et meget rosværdigt og præcist arbejde, der er lavet.

Men kan man så benytte beskyttelsesklausulen? Man kan godt stille det principielle spørgsmål: Kan den benyttes? Jeg valgte i stedet for at spørge, om den er anvendt i adskillige EU-lande til at stoppe import af gmo. Og svaret er, at det er den. Jeg vil sige, når man undersøger det nærmere, at der findes eksempler på, at der er EU-lande, som har brugt beskyttelsesklausulen til at forhindre import af gmo'er, hvor EFSA og de danske eksperter med skråsikkerhed siger, at der overhovedet ikke er nogen risiko.

Så kan man spørge, hvad der er sket med de lande. Ja, det, der sker, går i hvert fald langsomt. Så min pointe er, at man altså godt kan bruge beskyttelsesklausulen, og man kan jo i første omgang bare sige, at vi sådan set bruger det samme forsigtighedsprincip, som EFSA har opstillet. Så tror vi bare på, at de, der beskæftiger sig med antibiotika, har mest forstand på det.

Det tredje punkt er så det der med MON 863. Ja, det er den gamle, som er godkendt for flere år siden. MON 863 er præcis lige så grim, som den et flertal i Europaudvalgets stemte imod sidst. Pointen var bare, at man på det tidspunkt i

Europaudvalget ikke havde den samme viden om de her ting, som man har i dag. Jeg må også indrømme, at hvis jeg engang skal komme ind på, hvilken sag der har givet anledning til, at jeg har været nødt til at stille flest spørgsmål for at finde ud af, hvordan tingene hænger sammen, så er det her et godt eksempel.

Men til sidst har vi altså fået svarene, og de svar, vi fik fra Miljøudvalget, som kom umiddelbart før europaudvalgsmødet den 8. februar, var nok også udslagsgivende. Sagen er bare, at da man godkendte den oprindelige MON 863, troede man stadig væk på det, som EFSA sagde dengang, nemlig at det antibiotika ikke blev brugt ret meget. Det var først, da vi fandt ud af, hvad EMEA i virkeligheden havde svaret, at vi fik mulighed for at forholde os til sagens substans.

Vi går altså meget gerne ind i et udvalgsarbejde om en beretning, men jeg er i den her sag nok lidt fokuseret på det, som har været sagens kerne.

Kl. 19:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 19:26

Bjarne Laustsen (S):

Nu synes jeg jo, at hr. Per Clausen, i den tid vi var valgt sammen i det gamle Nordjyllands Amt, altid havde et åbent og lyst sind og var fuld af optimisme, og hvis vi måske kunne flytte regeringen lidt, var vi altid enige om, at det var godt. Det er faktisk lykkedes i den sag her, og derfor synes jeg ikke, at hr. Per Clausen skal være så ked af det, for der er jo sådan set opbakning til de principper, der er i Enhedslistens forslag her, og der er også opbakning til mit forslag om, at vi prøver at kigge på det her i forbindelse med en beretning.

Så hvis nu vi lægger al vores energi og arbejdskraft i at prøve at finde ud, om vi kan lave en model, som vi kan blive enige om, så synes jeg faktisk, at både debatten og høringen og alle de andre ting, der er sket i den her sag på det seneste, måske slet ikke er så tossedde endda.

Kl. 19:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Og så er det hr. Per Clausen.

Kl. 19:27

Per Clausen (EL):

Jeg er helt tilfreds med processen. Det har været udmærket, at vi skrev et udkast til betænkning, det har været udmærket, at vi fik en høring, og

det har været udmærket, at vi lavede et beslutningsforslag.

Men jeg vil sige én ting, og det er, at jeg altså har meget svært ved i det, ministeren har sagt, og i det, Venstres og De Konservatives ordfører i dag har sagt, at høre nogen som helst indrømmelser over for det synspunkt, jeg har.

Men jeg er da enig med hr. Bjarne Laustsen i, at der er grund til optimisme, fordi der er et flertal i Folketinget for det synspunkt, der ligger i det her beslutningsforslag, og det flertal må vi jo finde en fornuftig måde at bruge på. Jeg er helt med på, hvis hr. Bjarne Laustsen mener, vi skal gøre det på en for regeringen lidt mere skånsom måde ved at få vedtaget en beretning, hvor vi måske også kan få skrevet nogle flere ting ind, der kan gøre flere mennesker glade. Det er helt i orden med mig.

Kl. 19:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg kan se, at der ikke er flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne hermed sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr.

B 120:

Forslag til folketingsbeslutning om en obligatorisk standardiseret næringsdeklaration på fødevarer.

Af Bente Dahl (RV), Bjarne Laustsen (S), Jørn Dohrmann (DF), Pia Olsen Dyhr (SF) og Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 11.04.2008).

Kl. 19:28

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er fødevareministeren.